

Ν. Ι. ΛΟΥΒΑΡΙ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΑΙ ΠΕΡΙΠΛΑΡΑΝΗΣΕΙΣ

Δ. ΤΗΣ Κ. Π.

N. I. ΛΟΥΒΑΡΙ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΑ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Es ist nicht draussen, da sucht es der Tor,
Es ist in dir, du bringst es ewig hervor
Schiller

ΤΥΠΟΙΣ Γ. ΡΟΔΗ
1937

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Βασικὸν θέμα τῆς ζωῆς εἶναι τὸ συναίσθημα τῆς διαψεύσεως, ἡ ἰσχύς τοῦ ὁποίου εἶναι ἀνάλογος κάθε φορὰν πρὸς τὴν εὐγένειαν τῶν ἰδανικῶν, εἰς τὰ ὁποῖα πιστεύομεν. Πραγματικότης καὶ ὄνειρον ἀποτελοῦν δύο ἀντιθέτους τὸν ἕνα πρὸς τὸν ἄλλον κόσμους ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς ἀνθρωπίνης ἐμπειρίας, τὸν κόσμον ὁποῖος ἐμφανίζεται ὑπὸ τὸ φῶς τῆς νοσταλγίας, καὶ τὸν κόσμον, τὸν ὁποῖον συμπιέζει τὸ διαρκὲς λυκόφως τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Μεταξὺ τῶν δύο τούτων κόσμων διαρρέει ἡ ὑπαρξίς μας. Συχνά, δραπετεύοντες ἀπὸ τὴν ἀσφυκτικὴν στενότητα τῆς μικρᾶς ζωῆς, ἡ ὁποία κυλᾷ μονότονος ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, ἐπιχειροῦμεν νὰ ἀνέλθωμεν ἕως τὰ ἴλαρά ὑψη τοῦ ἐωθινοῦ φωτός, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καταυγάζει τὸ θέλγητρον ἀπροσίτων ἀξιῶν, ἀπείκασμα τοῦ αἰωνίου. Εἶναι, νὰ αἰσθανθῶμεν τὸν ἑαυτὸν μας «κυριακάτικον», νὰ δημιουργήσωμεν ἀνατάσεις εἰς τὴν ψυχὴν μας, σώζοντες κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν τὴν πνευματικὴν μας ὑπόστασιν μέσα εἰς τὰς ἀντιξοότητας τῆς ζωῆς. Ἴσως διότι πρὶν γεννηθῶμεν ἠκούομεν μουσικὴν. Ὁ πόθος αὐτὸς πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὴν χυδαιότητα καὶ τὴν βεβήλωσιν ἐδημιούργησε πρὸς ἱκανοποίησίν του ποικίλα μέσα διὰ τῶν αἰώνων. Ἐν ἑξ αὐτῶν εἶναι τὰ ταξείδια πρὸς τὸ ἄγνωστον, αἱ πλήρεις νοσταλγίας περιπλανήσεως ἀνὰ τὸν κόσμον τῆς φύσεως καὶ τὸν κόσμον τῶν ἀνθρώπων. Κατὰ τὰς περιπλανήσεις αὐτὰς παρέχονται ἀφορμαὶ πρὸς εὐρυνσιν τῆς ψυχῆς μας καὶ πρὸς μετὰστασιν ἀπὸ τὴν πραγματικότητα τῆς καθημερινῆς ζωῆς εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὄνειρου, τῆς διαισθήσεως καὶ τῆς ἐσωτερικότητος, εἰς τὸν ἀπολεσθέντα παράδεισον τῆς πληρότητος τῆς ζωῆς, τῆς ψυχικῆς ὁλοκληρώσεως καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐνότητος. Τοιοῦτοτρόπως

περιβάλλεται ἡ νοσταλγικὴ περιπλάνησις τὸν καθαγιασμὸν τοῦ μυστηρίου, ὁδηγοῦσα ἀπὸ τῆς καθάρσεως εἰς τὴν ἔλλαμψιν καὶ ἀπὸ αὐτὴν εἰς τὴν ἔνωσιν. Διότι ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὰς μικροζήλους μερίμνας τῆς ζωῆς, προδιαθέτει τὴν ψυχὴν ὅπως ὑποδεχθῆ τὸ ἀπρόσιτον καὶ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἰκανὸν νὰ διαισθανθῆ τὸ ἀόρατον διὰ μέσου καὶ ὀπισθεν τῶν ὁρατῶν. Μίαν τοιαύτην περιπλάνησιν, τῆς ὁποίας ὁδηγὸς ἦτο ἡ νοσταλγία, διηγοῦνται αἱ σελίδες τοῦ παρόντος βιβλίου. Μονόλογον ἑνὸς ἐρημικοῦ εἰς τὸ βῆθος ταξειδιώτου, ὁ ὁποῖος, ὅπως τὸ τραγοῦδι κάθε ψυχῆς, ἔχει νόημα μόνον διὰ συγγενικὰς φύσεις, μόνον δι' ἄλλους ἠμποροῦν νὰ διαισθανθοῦν ὀπισθεν τοῦ κοινοῦ μειδιάματος τοῦ φεγγαριοῦ καὶ τῆς αὐγῆς κατὰ τοὺς ἱεροὺς φρικιασμοὺς τῆς ἀφυπνιζομένης κτίσεως τὸν ἀόρατον ἥλιον, εἰς τὸν ὁποῖον χρεωστᾷ τὴν γοητείαν του. Αἱ ἐντυπώσεις μου καὶ αἱ σκέψεις μου, κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦλάχιστον, εἶναι ἤχοι καμπάνας, πὸν καλοῦν εἰς μυστικὴν προσευχὴν ὅσους μέσα εἰς τὸ δειλινὸν τοῦ παροδικοῦ νοσταλγοῦν τὸν λυτρωμὸν μιᾶς αὐγῆς, εἰς τὰς μαρμαρυγὰς τῆς ὁποίας ἐμφανίζονται ὅλα ὡς σύμβολα καὶ ὡς φορεῖς ἑνὸς αἰωνίου νοήματος.

N. I. A.